

שומריה קדושים לעוה"ב

אלא מותן שכרה דהיינו שבת של עוה"ב לא אודעינהו. כי הוא דבר סודי בבית גנזיו ורב טוב הצפון לצדיקים לעוה"ב, ה"ש 'כי אני ה' מקדשכם' כשבת של עוה"ב, שע"י השבת שהוא קודש, שומריה קדושים לעוה"ב. (מהרש"א - ביצה נז.)

להתדבק בקדושת העוה"ב

דרשו בגמ' (שבת י:) אמר הקב"ה למושה מותנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה. אני מבקש ליתנה לישראל, לך והודיעם. כי תכלית עבודת האדם הוא בסייעתא דשמיא לזכות להמשיך קדושה משמים, ועיקר הקדושה הוא בעוה"ב, והקב"ה הטיב עמנו ונתן לנו גם בעוה"ז מעין הקדושה של עוה"ב, והוא השבת שהוא מעין עוה"ב, וע"י הקדושה היורדת בשב"ק יכולין להתדבק בקדושת עוה"ב.

וזה שכתוב (שמות לא, יד) 'קודש היא לכם', פ"י לצורכם עשה הקב"ה להיות בשב"ק מציאת הקדושה בעוה"ז, 'לדעת כי אני ה' מקדשכם', פ"י עתיד להקדישכם בעוה"ב.

(שפת אמת - פרשת כי תשא שנת תרמ"ו)

אחד מששים לעוה"ב

שלשה מעין העוה"ב וכו', שבת שמש ותשמיש וכו', חמישה אחד מששים וכו', שבת אחד מששים לעוה"ב. (ברכות נז.)

מעין קדושת העוה"ב

לדעת כי אני ה' מקדשכם (שמות לא, יג) לעולם הבא, כגון קדושת שבת בעוה"ז, נמצינו למידין שהיא מעין קדושת העוה"ב. וכן הוא אומר (תהלים צב, א) 'מזמור שיר ליום השבת' לעולם שכולו שבת.

(מכילתא דר"י - פרשת כי תשא מסכתא דשבתא פ"א / מדרש הגדול - פרשת כי תשא יב-יג)

דוגמא של עוה"ב

בשעת מותן תורה קרא הקב"ה לישראל, ואמר להם בני מוקח טוב יש לי בעולם, ואני נותן אותה לכם לעד לעולם, אם תקבלו את תורתי ותשמרו את מצותי, משיבין ואומרים לפניו, רבש"ע, איזה מוקח טוב שאתה נותן לנו אם נשמור את תורתך. השיב הקב"ה ואמר להם, זה העוה"ב. משיבין ישראל ואומרים, רבש"ע, הראנו דוגמא של עוה"ב. משיבין הקב"ה ואומר להם, זה שבת שהוא אחד מששים של עוה"ב שכולו שבת, שנתו כ. (ה' זכור את יום השבת' ומניין שעות"ב כולו שבת, שנאמר (תהלים צב, א) 'מזמור שיר ליום השבת' וגו', ליום שכולו שבת. (אותיות דרבי עקיבא - אות א)

או יבאר דהנה הקדוש ברוך הוא רצה לזפות את ישראל בעולם

הבא לך נמן להם תורה ומצוות. והנה הקדוש ברוך הוא רצה להטעים לרוע ישראל שזכר עולם הבא הרוחני, ולכן נמן להם את יום השבת שהוא תענוג מעין עולם הבא, ובשבת כל אדם יכול להבחין התענוג הרוחני. אך פ"ן דשכר מצוה בהאי עלמא ליכא, והאיך הנה אותם בתענוג שבת, לך התחכם השם ותברך ונתן להם בתורת מתנה, ושכר

גופיה של המצות ליכא בהאי עלמא, אבל יכול השם ותברך לתן במתנה אך בעולם השפל הזה, להטעים לעושי רצונו ושומרי שבת מעין תענוג עולם הבא:

וזה שכתב 'אך את שבתתי תשמרו', ועל ידי שתשמרו שבת בזה תטעימו תענוג הרוחני, וזה יהיה אות לכם על שכר עולם הבא, וזה שכתב 'כי אות כו' לדעת כי אני ה' מקדשכם', רצה לומר שיעל ידי שמירת שבת תבואו לידע שאני השם אשר מקדש אתכם לעולם הנצחי לעולם שפלו שבת:

וזהו שהשם ותברך צוה למשה להודיע לישראל זה המתנה טובה אשר ישיגו בשבת, ולא המצוה, דהא כל המצוות הודיע להם משה, אך בלא הודיע להם היתרון אשר ישיגו על ידי מצוה זו, כפי שייכינו השכר הצפון להם, דבלאו שבת אי אפשר להודיע בהאי

עלמא, דהא לא עבדי לגלויי בעולם הזה. מה שאין כן משה השיג בעולם הזה וראה עולמו בחיים. ואין זה שכר שבת, כי השבת גופא הוא השכר, כמאמר חז"ל (אבות פ"ד מ"ג) 'שכר מצוה מצוה', וזה התענוג של שמירת שבת זהו גופא הוא השכר. אבל לאמות לא הודיע השם ותברך זה הכותן שכר, רצה לומר זה המתנה אשר משיגים רוע ישראל בשבת, ואל תערב (תנ"ך) זר בשמחתם:

עלמא, דהא לא עבדי לגלויי בעולם הזה. מה שאין כן משה השיג בעולם הזה וראה עולמו בחיים. ואין זה שכר שבת, כי השבת גופא הוא השכר, כמאמר חז"ל (אבות פ"ד מ"ג) 'שכר מצוה מצוה', וזה התענוג של שמירת שבת זהו גופא הוא השכר. אבל לאמות לא הודיע השם ותברך זה הכותן שכר, רצה לומר זה המתנה אשר משיגים רוע ישראל בשבת, ואל תערב (תנ"ך) זר בשמחתם:

עכו"ם ששבת חייב מיתה ואמר ריש לקיש, עובד כוכבים ששבת חייב מיתה, שנאמר (בראשית ה, כב) 'ויום ולילה לא ישבורתי', ואמר מר אזורה שלהן זו היא מיתתן. (סנהדרין נח.)

שכר שבת שייך להשיג בעוה"ז

תניא נמי הכי, לדעת כי אני ה' מקדשכם. הקב"ה למושה מותנה טובה יש לי בבית גנזי ורב טובה ואני מבקש ליתנה לישראל, לך והודיעם וכו', מותן שכרה לא עבידא לגלויי (שבת י:). וקשה איך היה יכול להודיעם השכר של שבת, הרי אין מותן שכוון של מצות בעוה"ז, כמו שאמרו (עירובין כב.) היום לעשותם ומחר לקבל שכרם. וראיתי שכן הקשה בספר גור אריה. וחשבתי שאמנם מותן שכוון של שאר מצות אי אפשר להשיג בעוה"ז, אבל שבת הוא מעין עוה"ב, וא"כ שפיר שייך להודיעם השכר. (מזקנים אתבונן - עיני שבת קודש עמוד קעב)

ב'יומו תתן שכרו

כל המענג את השבת נותנים לו נחלה בלי מצרים, נותנים לו משאלות לבו (שבת ק"ה). אלו שני המאמרים עולים בקנה אחד, כי בודאי על שמירת שבת שהוא זכר למעשה בראשית וזכר ליציאת מצרים, יסוד האמונה, בודאי מגיע שכר בעוה"ז תיכף. וכן אמרו דורשי רשימות רמז לזה, ב'יומו תתן שכרו ר"ת שב"ת, אך זהו בתבונה.

וזהו שאמרו 'כל המענג את השבת נותנים לו משאלות לבו', מה שרוצה ותובע שכר עוה"ז. ושם תאמר א"כ מה ישאר לו לעוה"ב. ע"ז אמרו 'כל המענג את השבת נותנים לו נחלה בלי מצרים', וכיון שכן, ישבע מטובו בעוה"ז, וגם ישאר לו שארית בעוה"ב, כי שכרו בלי גבול.

(ייטב לב - פרשת ויקהל ד"ה ויקהל משה)

מתגלה מחדש האור הגנוז

עיקר הרגשת בחינת התחדשות להאיש שזכה בתיקון הברית הוא בשב"ק, כשבא שבת קודש, הא מרגיש כח חדש, ואברים חדשים, ואהבה חדשה ותורה חדשה, ע"ד אמרם ז"ל (פס"ז ואתחנן ו) בכל יום ויום יהיו בעיניך כחדשים, וכאלו היום נתנה ובשבת ניתנה תורה (שבת פ"ג) וכו', וגם כי עיקר התיקון בחינת יסוד הוא בשב"ק וכו'.

שתכלית הבריאה היתה רק לששה ימים. כי כשבא שב"ק צריך להרגיש בחינת התחדשות בבריאה בריאה חדשה וכו', שמתגלה מחדש האור הגנוז. כי שלא נתגלה בשבת הקודם, והוא (שבת י) מתנה טיבר יש לי בבית גנזי, פי' שעדיין יש לי ומתגלה בכח שבת בבחינת התחדשות האור הגנוז, וד"ל.

(אהבת שלום - פרשת וישב ד"ה את אר

אצל הרה"ק ר' מענדל'ע וויטעפסקער ז"ע היה כל שבת בבחינת כאילו מעולם לא היה שבת, וגם לעולם לא תהיה שבת אחרת. וכן הוא האמת, כי כל שבת הוא במדרגה אחרת, וע"כ צריך מאוד להוסיף ולשמור על כל רגע משבת קודש.

(בית אברהם - פרשת בשלח ד"ה ויאמר משה)